

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Franciščanska ul. 6/1. Vse pošiljave je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštnine. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Licealna knjižnica
1058 Ljubljana, Strossmayerjeva ulica.
II. drž. gimn. (Bpl.)

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 60 Din, za inozem. imezna štev. inštrvo „Pov. na“ ima s članom naročn. oglase in re-
... vseh vrst je plačati po Din 250 od petih vrste. Inerturni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Očuvajmo ono trohico zakonito zajamčenih pravic, ki jih še imamo!

Premestitev tov. Möderndorferja iz Mežice k Sv. Barbari v Haložah. — Razpust krajnega šolskega sveta v Mežici. — Tov. Möderndorfer je stalni učitelj, a premeščen brez disciplinarne preiskave, brez zaslišanja, brez pravo- reka in brez možnosti do pritožbe. — Prezrl se je še veljaven koroški zakon. — Ali smo res angleška kolonija?

Člen 170 zakona o civilnih uradnikih in drugih državnih uslužbencih je treba umeti tako, da se z njim ne izpreminjajo predpisi zakona o srednjih in osnovnih šolah, ki ostanejo glede disciplinarnih, kaznivih dejanj in in disciplinskega postopanja še nadalje povsem v veljavi.

Finančni zakon za l. 1925.

Disciplinarni predpisi, ki so v veljavi za koroški del naše države so sledeči:

Gesetz vom 17. Jänner 1870 (L. G. Bl. Nr. 10).

III. Abschnitt.

Von der Disciplinarbehandlung und Entlassung des Lehrpersonals.

§ 42. Jedes pflichtwidrige Verhalten von definitiv oder provisorisch angestellten Lehrpersonen wird als Dienstvergehen entweder von dem Leiter der Schule oder von der Bezirks-schulbehörde mündlich oder schriftlich unter Hinweisung auf die gesetzlichen Folgen wiederholter Pflichtverletzung gerügt oder durch die Landesschulbehörde mittelst einer Disciplinarstrafe geahndet.

§ 43. Solche Disciplinarstrafen sind:

a) der Verweis;
b) die Entziehung des Anspruches auf die Dienstalterszulage;
c) die Versetzung an eine andere Lehrstelle.

§ 44. Der Verweis wird stets schriftlich erteilt und hat die Androhung strengerer Behandlung für den Fall wiederholter Pflichtverletzung zu enthalten. Nach dreijährigem, tadellosem Benehmen des Betroffenen wird diese Strafe nicht weiter in Anrechnung gebracht.

§ 45. Die Bewilligung einer bestimmten Abstufung der Dienstalterszulage kann auf ein oder mehrere Jahre aufgeschoben oder gänzlich abgesprochen werden.

§ 46. Die strafweise Entziehung der Funktionen eines Oberlehrers oder Direktors sind hiedurch erfolgende Zurückversetzung solcher Personen in die Kategorie der Lehrer kann mit oder ohne Änderung des Dienstortes stattfinden.

§ 47. Sowohl in diesem Falle, als auch bei der strafweisen Versetzung an eine andere Lehrstelle desselben Bezirkes hat das Disciplinarerkennnis zugleich den Rang zu bestimmen, mit welchem der Betroffene in das Lehrpersonale seines Dienstortes künftighin einzureihen ist.

§ 48. Bevor gegen ein Mitglied des Lehrstandes eine Disciplinarstrafe verhängt wird, ist der Tatbestand aktenmäßig festzustellen und dem Beschuldigten zu seiner Rechtfertigung vorzuhalten. Wird die Rechtfertigung nur mündlich vorgebracht, so muß sie zu Protokoll genommen werden.

Stellt sich die (mündliche oder schriftliche) Rechtfertigung als genügend heraus, so ist dies dem Beschuldigten schriftlich bekannt zu geben.

§ 49. Die Landesschulbehörde ist bei Verhängung der im § 43 bezeichneten Disciplinarstrafen an keine stufenweise Aufeinanderfolge derselben gebunden.

§ 50. Die Entlassung vom Schuldienste kann jedoch in der Regel erst dann verhängt werden, wenn ungeachtet des Vorausgehenden mindestens einer Disciplinarbestrafung neuerdings erhebliche Vernachlässigungen oder Verletzungen von Dienstpflichten stattfinden. Nur gegen denjenigen kann die Entlassung sofort Platz greifen, welcher sich einer rohen Züchtigung eines Schülers oder einer gröblichen Verletzung der Religion oder Sittlichkeit schuldig gemacht hat.

§ 51. Die Entlassung vom Schuldienste ist von der Landesschulbehörde ohne Disciplinarerkennnis anzuordnen, wenn eine strafgesetzliche Verurteilung erfolgte, welche die Ausschließung des Betroffenen von der Wählbarkeit in die Gemeindevertretung nach sich zieht. (Absatz 3, § 48 des Reichsgesetzes vom 14. Mai 1869.)

§ 52. Jede Entlassung vom Schuldienste ist dem Minister für Kultus und Unterricht anzuzeigen, welcher davon den Landesschulbehörden der übrigen im Reichsrat vertretenen Länder Mittheilung macht.

§ 53. Die Suspension vom Amte und den damit verbundenen Bezügen muß von der Bezirks-schulbehörde für die Dauer der gerichtlichen Untersuchung verhängt werden, wenn das Ansehen des Lehrstandes die sofortige Entfernung des in Untersuchung Gezogenen vom Dienste für die Dauer der Untersuchung verlangt. Ein Rekurs gegen die verhängte Suspension hat keine aufschiebende Wirkung.

§ 54. Erscheint die Erhaltung des Suspendierten oder seiner Familie gefährdet, so hat die Bezirks-schulbehörde gleichzeitig den Betrag der ihm zu verabreichenden Alimentation auszusprechen, welcher höchstens zwei Dritteile des zur Zeit der Suspension genossenen Jahresgehaltes (§ 21, 29, 30.) betragen darf. Erfolgt späterhin eine Schuldlosklärung, so gebürt

ihm der Ersatz des zeitweisen Verlustes im Dienstlohn.

Ker disciplinski zakon nima nobene določbe o prizivu discipl. razsodbe, ta možnost pa mora obstojati in je tudi vedno obstojala, se mora smiselno uporabiti zakon od 8. II. 1869 (L. G. Bl. 10) »betreffend die Schulaufsicht«. V odstavku III. so določila o sestavi in delokrugu deželnega šolskega sveta. Člen 39. alineja 3. pravi: »Angelenheiten, rücksichtlich deren eine Entscheidung zu treffen, oder ein Gutachten oder ein Antrag an das Ministerium für Kultus und Unterricht zu erstatten ist, werden collegialisch behandelt; alle anderen unter der eigenen Verantwortung des Vorsitzenden erledigt, welcher in jeder Sitzung die in der Zwischenzeit getroffenen Verfügungen dem Landeschulrate mitzuteilen hat.

Čl. 40. alineja 4. istega zakona pravi:

Beschwerden gegen Entscheidungen des Landeschulrates gehen an das Ministerium für Kultus und Unterricht. Sie sind beim Landeschulrate einzubringen und haben aufschiebende Wirkung, sofern dies binnen vierzehn Tagen nach Eröffnung der angefochtenen Entscheidung geschieht.

V tem je dana tudi možnost pritožbe na Državni Svet v roku 30 dni, ako se ta določila niso upoštevala.

Te dni je bil, kakor mo doznali ob sklepu zadnje številke »Učiteljskega Tovariša« premeščen tov. Vinko Möderndorfer, stalni učitelj s stalnim učnim mestom v Mežici k Sv. Barbari v Haložah, iz koroške meje naše države na teritorij Slovenije ob Hrvaški.

Preden se je izvršila njegova premešitev se je izvršil razpust občinskega sveta v Mežici, katerega član je bil tov. Möderndorfer. To je po pravici za-se!

Ne bomo se bavili s tiskovno tožbo, ki bi imela zvezo s to zadevo in njegovo premeštitvijo in ne bomo se bavili s posledicami tiskovnih tožb: za nas ostaja samo eno vprašanje, preko katerega se ne more in ne sme iti niti ob sodni obsodbi in to je: ali so se čuvali in upoštevali pri vsaki premešitvi zakoniti predpisi in pravice, ki so učitelstvu zakonito zajamčene in se je li izvršila disciplinarna preiskava, ki jo zahtevamo pred vsako premešitvijo?

Dotakniti se pa moramo tudi razpusta krainega šolskega sveta v Mežici.

Kraini šolski svet v Mežici je bil razpuščen z odlokom št. 222—1 od 8. novembra 1926. Sklicujoč se pri tem na § 8. zak. od 11. februaria 1873 kor. dež. zak. št. 32. češ. da je s svojim razsodnim gospodarstvom oškodoval interese šolske občine in da ni pričakovati, da bi s skrbjo in nesebičnoštvom v zmislu § 8. l. cit. zamogel onarjaviti svoje dolžnosti.

Zgoraj citirani zakon določa, da se sme kraini šolski svet razpustiti, če na ponovne pozive opušča skrb za šolo, če člani ne opravljajo svojih dolžnosti, če škodujejo šoli, kažejo nezmožnost za izvrševanje svoje naloge ali šoli sovražno mišljenje.

V Mežiški dolini je krasno šolsko poslonje, namoderneje v Jugoslaviji, ki je lahko ponos vsaki občini in je živa priča skrbi in izpolnjevanja dolžnosti mežiškega krainega šolskega sveta napram šoli in nemalim zaslug tov. Möderndorferja pri tem.

Na zadevo krainega šolskega sveta se še povrnemo podrobno in jo bomo točno zasledovali.

Za nas je nastopilo tu drugo vprašanje, t. i. ali imamo učitelji še svoje pravice ali smo brezopravna raia, ki nima pravic do zakonitih določb: ali smo sposobni, da homo branili ono trohico pravic, ki nam jih še daje zakon.

Odlčno moramo zavrniti mišljenje »službene potrebe« ob takih premeštitvah in zahtevati disciplinskega postopka preden se kogarkoli premešča s stalnega službenega mesta.

Noben birokratski »knif« in še tako »hofratski« odgovor in zagovor nas ne more zadovoljiti in preručiti, da bi kje obstojala »službena potreba« za premeščanje stalnega učitelstva s stalnim učnim mestom.

Zato mora iti naš protest proti vsaki premešitvi stalnega učitelstva s stalnim učnim mestom brez predhodne disciplinarnе preiskave ali brez pristanka prizadetega. Naša moralna dolžnost je, da skušamo z vsemi dopustnimi sredstvi prepričati nadaljnjo uporabo »službene potrebe« in moramo tudi za premeštitve, ki se jih utemeljuje s tem ali onim ozadnim zahtevati predhodnega popolnega disciplinarnega postopka preden se sme izvršiti — kazensko premeščenje.

In kaj je zakrivil tov. Möderndorfer? To, da se je boril v svojem idealizmu za javne in občne interese ljudstva med katerim je nrebival in katerega deca je vzrajal. Ali je njegov »greh« donosna stavba šole v Mežici, katero lahko danes pokaže vsak prosvetni minister s donosom za našo državo vsakemu in tudi »angleškemu« diplomatu, ne da bi mu pri tem bilo treba prikrivati da se drži te stavbe tudi delo in trud žuljavih rok naših državljanov.

Zaman se danes tovariš Möderndorfer vprašuje, po katerem členu je premeščen in je to po pravici za-se, na katero se še povrnemo.

Jasno in gotovo je, da se določbe zgoraj citiranih zakonov niso upoštevale.

LISTEK.

ALBIN ČEBULAR:

Šolske razstave.

(Bela Krajina.)

(Konec.)

7. Bojanci.

Tudi Bojanci so se že letos prav dobro podprli ter se pripravili za dalašo pot, katero so pričeli ter jo bodo nadaljevali ob letu da bo prihodnje leto razstava res zanimiva, ker ho nebrii neričakovanih novih del zelo praktičnih in posnemanja vrednih posebno tam, kjer ne vedo, kaj bi prišlo v roko. Delo rodi izdelek: v začetku šibkega kasneje izdelnega!

8. Griblje.

Veselite se spoditi pred gribelisko šolo, kajti pozdravi nas precej velik šolski vrt prepoln najlepših cvetic, katere se skrbno goje. Ni pa razvito samo to, ampak če pogledamo od blizu zasledimo še veliko delo, katero nam pove, da je zavladal tu velik preobrat. G. upraviteljica je priredila tudi več gospodinjskih tečajev, ustanovila tamburaško društvo. To je veliko! Poleg tega pa živi tudi šola nainestriše življenje.

9. Talčji vrh.

Na Talčiem vrhu so naredili učenci pri prvih rokotovnih urah ogrodie za kulise. Tu pri širokopoteznem delu so zadobili šele pravi pogled v sestave

in vezi okviriev, pritrjevanja tečajev itd. kjer ne bi zadobili v toliki meri ob izdelavi raznih vezi v malih oblikah, modelih, kajti pri malih stvarih se ne pridruži preizkustvo; če pa tega ni, manika glavno — teorija brez prakse. Pri malih modelih zadobi res učenec upogled v ustroj, ali on mora tudi videti rezultat svojega dela.

Izmed drugih del je zastopano pletarstvo in sicer pletenje ortnih košev v polovici naravne velikosti košarice, katere imajo pletena in lesena dna, vozne koše, lese, dalje pletenje slame v kite, prav dobro so spleli beharje, na tudi zbirko domačih orodij so nadaljevale, kar ostane last šoli kot učilo. Iz izkumička so se nabavile barve, s katerimi so tudi vse predmete dobarvali.

Dela iz gline so predvsem tvoritve osnovne ploške in izdelava listov po naravi. Predmeti so se prav lepo posušili in ohranili neokvarjeni.

Prvič so na bila prirejena za šolsko razstavo letos ženska ročna dela, katerih je precej po številu. Belo domače platno se blesti kakor sneg. G. učiteljica se je poglabila predvsem delom, katerega so potrebna v vsaki hiši da dvignejo okus in snago bodisi v kuhinji kakor v hiši sami. Razni prtici za omarice in mize, nadomestujoči podstavke, mala za-

grinjala ročne torbice i. dr. vse je lepo vezena z barvastimi nitmi, da ima veseliše lice.

Risanje v tretjem šolskem letu se je vršilo po začrtani poti, katero so si izklesali, na podlagi večletnih iskustev učenci sami počenši z golimi črtami, skozi razne oblike do završenih ornamentalov. Osnovni ton so pasteli. V četrtem in petem šolskem letu so se pa oprijeli črnila ter zadaljali z njim življenja raznim delom iz narave, kjer isti prevladujejo. Črnilo jim je nekak globok uvod v akvarelno barvanje, katero naj bi sledilo v kasnejših šolskih letih. Tudi tu so si zgradili sami pot ob tem, da so vzeli precejšen obseg snovi, neuporabno je odpadlo samo od sebe ostalo je le, kar je obveljalo.

Dela so se zbrala v dve zbirki, kateri se bosta letos poslednič vsestransko predelali z učenci sroti se bodo pa beležile opazke, tako, da bodo dobili naši osnovni razredi risanje, vzeto iz učenca snov okusno obdelana, najenostavnejši pripomočki, ker računati moramo, da si vdeželska deca težko nabavljajo razne pripomočke. Naj predoji risanje duše našim malčkom, da ga bodo vzljubili, pravilno umevali se zabavali ob njem, si navdihali pravi okus lepote, ki poživlja življenje!

In temu velja naš protest. temu velja naš javen apel: moralni klic vsem našim organiziranim vrstam da branimo svoje stanovske pravice in da zahtevamo za enega, kakor za vse, zakonitega postopka in disciplinarne ugotovitve za vsako premostitev, s katero se čuti prizadeti kaznovanega.

Vsi delavoljni v delovne skupine!

K proučevanju projekta novega šolskega zakona. — Kako si razdelimo delo. — Delovne skupine, da poglobimo delo. — Tudi pri lokalnih konferencah obravnavajmo načrt šolskega zakona.

Živimo v dobi iznenadeni. Zvečer se vležeš spat kot učitelj nazornega nauka, a vstaneš drugo jutro že kot učitelj stvarnega pouka, morda celo kot »profesor« zemlepisia, zgodovine itd. v »terciji«. Hvala božji smo »biološka« bitja, postajamo »debelokožci« in prilagodujemo se razmeram. Dobivamo mirno kri in ravno ta ter naša mirna in umstveno uveljavljena preudarnost sta in nam hodeta sedaj nujno potrebni, ko se v našem šolstvu prično obelodanivati eminentno važne novosti in spremembe.

Novi učni načrti.

V mesecu septembru t. l. nas je presenetil novi učni načrt za prva štiri šolska leta. Marsikaj bi si o njem imeli razgovoriti in radi bi to priobčili po dovoličasnem skupnem proučevanju v našem strokovnem glasilu. So tako želeli, kot posnamem iz »Učit. Tov.« tovariši Pibovec, Bitenc itd. Tudi jaz sem v učiteljskem društvu za mariborski okraj predlagal dne 13. novembra t. l. sledeči predlog: »Učiteljsko društvo za mariborski okraj prosi tov. urednika »Popotnika«, da priobčitev poroči (opomb) k »Novemu učnemu načrtu« v »Popotniku« razpiše tako, da bodo pri tem razen posameznikov lahko sodelovale tudi rotovne delovne skupine učitelstva zlasti razni pedagoški odseki in krožki, ki bodo zadevne opombe po lastnem dovoličasnem proučevanju podali v razpravo pri učiteljskih zborovanjih tekom decembra in januarja ter bi rezultati teh razprav došli v »Popotnik« še le v marcu leta 1927. Zadevni predložiti v rok (prvotno določen do 28. novembra t. l.) naj se v tem smislu preloži — bodališa!

Iz zadnje številke »Učit. Tov.« posnamem, da se na te predloge ni moglo ozirati na ne morda no krivdi urednika »Popotnika« in seveda še manj po naši krivdi, marveč vzrok leži drugje, in sicer, čuhte in strmite: **Kakor prikazen naslovo najavljeno učni načrti dojdejo ravno tako naslovo v revizijo! Niti eno celo polletie, niti — govorim po meščansko-šolsko niti eno polno tromesečie se ti učni načrti niso oživili v naših šolah, na že stonali pred revizijo. Bili so prvotno izdani kot trden, neizpremenljiv zakonski predpis, malo pozneje predstavljani v milejši obliki kot »provizorij« in sedaj — v sredini šolskega leta — vredo tretje, še neznanu pot. In če nič drugega, ima učitelstvo mirno vest, da se ti za šolstvo dokaj opasni eksperimenti vrše — brez in preko nas.**

Novi načrti šolskega zakona.

Ta opasnost, namreč, da se tako važni zakoni in načrti »lede« šolstva izdajo brez in preko našega sodelovanja, se na lahko ponovi sedaj kmalu v dru-

Belokranjsko učitelstvo je pokazalo s svojim požrtvovalnim delom lučben do mladine in lučben do napredka, katera se zrcali v jasni luči. Kakor je razvidno, je položilo vsa svoja stremjenja edino šoli, in to, kar moramo posebno potrditi — iz svojega lastnega nagiba, torej brez kakega pritiska!

Učitelstvo vidi sodnika v sebi, zato je že tako daleč na poti, zna se samo vladati. Svoje telesne in duševne sile izgubila, toda jih zavestno, ker ve, da z njimi oblikuje najmlajši rod, kateri naj vzraste preroben in čil, ve da priliva svetilkam, ki bodo zagorele v najpoobnejši luči; iz dveh življenj naj postane ena sama velika luč.

Samo si je zamislilo razstave, se vanje vedno globlje poslabljalo, saj je bilo vedno bolj podcenjeno kakor pripozna, kakor je pač z vsem, kateri imajo pred očmi jasne, mlade cilie, zato mu želimo vse najbolj na poti, po kateri gre in naj se ne ustraši podcenjevanj, ker je — nadcenjeno!

Društva, povzdignite svoj klic v obrambo zakonov in v obrambo naših stanovskih pravic!

Javna morala, upoštevanje zakonitih predpisov se mora vsopostaviti. To je naš klic, to edino zahtevamo! Preko zakonitih predpisov ne dopustimo premeščati in bo to naš klic do povrnitve k zakonitemu postopku!

gič. Mislim na novi šolski zakon, čigar novi projekt od g. prof. Čaikovca je tu. Prav hvaležni smo »Učit. Tovarišu«, da je ta projekt v celoti objavil v svoji zadnji številki. Istotam pa je v uvodnem članku »Načrt novega šolskega zakona« novabil vse učitelstvo k sodelovanju pri presoji tega projekta ter v to svrho nodal prav len in preleden načrt našega tozadevnega proučevalnega dela.

Tovarišice, tovariši, brez izjeme vsi, vsa učiteljska društva! Ne preslišimo tega naziva, ki je še kakor lahko sklepamo zdaj pravčasen. Ne govorimo došči kar na delo! Organizirajmo se v delovne skupine! Predlagam poverjeništvu UJU v Ljubliani, v naščici, da priporoči vsem učiteljskim društvom sledeči enostavni aparat delovnih skupin:

Kako naj obravnavamo načrt?

1. Vsa društva naj povabijo vse šolske uravitelje, da na svojih šolah z domačim učitelstvom temeljito prouče novi projekt šolskega zakona, in sicer vsak posameznik in vsi skupno pri domači učiteljski konferenci kjer naj se rezul-

V 13. in 17. številki »Učit. Tov.« se je oglašil tudi 3. tovariš, učitelj Mrovlje s svojim pristavkom k članku Laioviča »Brez zamere« in mojemu »Odkrita tovariška beseda«. Ne vem pa, kaj pravzaprav gov. Mrovlje namerava s svojim člankom: obnavlja že itak utovovljena dejstva, mestoma pa mi pripisuje trditve, kojih moj članek ne kaže. Zatorej le še nekaj! Učitelji sem 23. leto, služil sem na nairazličnejših šolah, bil več časa voditelj kot nevoditelj, sem že 7. leto na meščanski šoli, tudi sem bil eno leto na pripravništvu ter si osvoil precej vpogleda v šolsko delo. Če kaj napišem, lahko tudi to dokažem. Ne govorim o enem izrednem slučaju slabih učnih uspehov. Vem kaj je naloga ljudske (narodne) šole in strogo ločim, kaj mora delati šola in česar ji ni treba delati, oziroma ne sme delati.

Nikier nisem trdil pravšalno, da trpi pouk, če dela učitelj izven šole v kulturnem smislu, pač pa sem povdarjal, da gre premnogokrat vse izvenšolsko delo na račun šolskega dela. Znano je in Bežek je zapisal: Šola izčrpa učitelja popolnoma! Ni sicer tega vzeti preveč dobesedno, ali resnica je, da se učitelj v šoli utruja in zdela, ako res daje šoli to, česar si šola od nje želi in zahteva. Prost čas no šoli ni zabit.

Učiteljski pravnik.

—Š Dušno pastirstvo všteto v službeno dobo. Tov. Peterlin se je pritožil na Državni Svet, ker mu ministrstvo ni vštelo službenih let dušnega pastirstva v službeno dobo v zmislu uradniškega zakona. Sedaj mu je ministrstvo prosvete izdalo »Rešenje« z dne 13. septembra 1926 O. N. Br. 15.632 s katerim ga je prevedlo iz II./4. 9 st. v II./1. 9 st. na podlagi odločbe Državnega Sveta z dne 12. marca 1926 br. 2655 oziroma 27. avgusta 1926, br. 32.505 in s tem vštelo vsa prei v dušnem pastirstvu odslužena leta.

Ferijalni Savez učiteljstva.

SLAVKO MROVLJE:

FERIJALNI POKRET IN UČITELJSTVO — CILJI IN SMERNICE.

(Dalje.)

Vsi ti glavni razlogi so nam v interesu učiteljev-ferijalcev dali povod, da smo se združili z F. S. in vsi učitelji-ferijalci bodo sprejeli naš ukrep z veseljem, ki stremi istemu cilju, kakor prvotno projektiran F. UJU.

Glede organizacije nas pri F. S. bi si dovolil staviti sledeče, kar no svojih bornih mislih smatram najbolj praktično.

tati, t. i. izpreminjevalni in dopolnjevalni predlogi k posameznim točkam projekta kratko zabeležiti in izročiti uravitelju ali drugemu, za stvar se posebnost zanimajočemu tovarišu oziroma tovarišici!

2. Društvo naj takoj no novem letu povabi vse šolske uravitelje ali njihove poorei omenjene zastopnike k skupnemu proučevalnemu posvetovanju, kjer se naj na podlagi posameznih predlogov (beležk posameznih šol) in njih skupne razprave sestavi skupni društveni predlogi, in sicer točka za točko!

3. Društva oziroma morda v njem obstoječi pedagoški odseki naj (po morebitnem podrejšnjem tozadevnem posvetovanju s sreskim prosvetnim referentom) povabijo posamezne, delavoljne in delazmožne tovariše(ice), da prevzamejo referate za posamezna poglavja k projektu novega šolskega zakona. Ti referenti naj poročajo pri prvem prihodnjem učiteljskem zborovanju, da tako vsi člani slišijo njihova mnenja ter morda dodajo še svoja mnenja!

4. UJU v Ljubliani izposluj pri šolskih oblasteh za tako proučevalne sestanke, katerih bo treba več, za vse udeležnike pouka prosti čas. K sodelovanju je povabiti no možnosti vsekakor gosp. sreske prosvetne referente!

Tovariši, tovarišice! Ako rečem, da je in bo novi šolski zakon oni trami, visoki evanjeliji, ki bo presesal in globoko segal v vse naše šolsko — na tudi v naše stanovsko — živlensko bitje in žitje, sem s tem povedal vse. Torej nobenih izjem, nobenih pasivnih rezistenc!

Vsi na delo v svesti si, da dvignemo iz globočin telesnega in duševnega nomanikana k svetlim višinam ozdravitve in blagovanja naš ljubljani narod, našo miljeno domovino!

Mirko Vauda.

Šolsko in izvenšolsko delo.

Učitelji je dolžan se pripravljati za pouk in zlasti mlajšim bi vzelo mnogo časa, ako bi se intenzivneje pečali z mislijo, kako je izboljšati učni postopek v tej ali oni panogi pouka. Če se tako dela, je v šoli veselje učitelja, če učne ure veseli in naravnost zadoščenie ima, če ve, da jo je krasno pogodil v tem ali onem predmetu. S takim postopanjem postane učitelj no letih praktik, sicer pa ostane to, kar je bil. Tako bi tudi učni uspehi postali drugačni. Ne bom se spuščal podrobneje zaenkrat v to plat šolskega dela, rečem le še, da mi ni neznan stremljenje današnje moderne šole, ki bo še, pa le po določenem času pokazala, je li niena »moda« traineza značaja ali ne.

Tisti učitelji, ki na pri vsem svojem poklicnem delu, nudi šoli odrasli mladini ali narodu vobče v tej ali oni panogi kulturnega dela res nekaj solidnega dobrega, četudi je razvedrilnega, vsa čast mu. Šteti mu je to v dobro. Obratno pa tudi šteti v slabo, ako učitelj ni našel dovolj časa za šolsko pripravo ker je utrujen od kulturnega dela kot narodni vzgojitelj bil preveč zaposlen in šele ob 9. uri pogleda na urnik ter s kislim obrazom pokaže, da bi raie, če bi že bilo ob 3. popoldne

Fr. Šegula.

1. Učiteljske P. F. S. kakor so bile preie, bi odpadle, ker smo tekom časa spoznali, da so nepotrebne.

2. Imeli bi glavno učiteljsko poverjeništvu P. S. katerega prva in poglavna naloga bi bila, zainteresirati jugoslovensko učitelstvo za ferijalni pokret, ki nam je tako potreben. Nadalje bi vodilo točen seznam učiteljev-ferijalcev iz vseh pokrajin.

3. Glavna opora Glavnega poverjeništvu bi bili spilni poverjeniki posameznih pokrajin z isto nalogo.

4. Korespondenca bi se vodila direktno z Glavnim odborom v Beogradu, članarina itd. na potom učiteljskih poverjenikov radi točne evidence; s tem odpade članarina podružnicam!

5. Prispevek članstva bi bil veliko bolj enostaven kakor prejšnja leta, ko mnoge učiteljske P. F. S. niso znale kdaj in koliko se plača podružnici, oblastnemu odboru in koliko se pošlje Glavnemu odboru P. S. v Beograd.

To bi bile glavne moje misli glede organizacije učit. F. S. One tovariše(ice) pa, ki imajo bolj praktične predloge, prosim, da mi iste javijo, za kar jim bom hvaležen.

(Dalje prihodnjic.)

Splošne vesti.

— Učni načrt in osnova novega šolskega zakona. V 17. številki našega glasila smo poročali, da je bil Izvršni odbor UJU pri ministru prosvete ter mu stavil svoje zahteve. Obisk je imel popoln uspeh. Minister prosvete je poslal Izvršnemu odboru dopis, s katerim prosi UJU, naj stavi svoje izpreminjevalne predloge o novem učnem načrtu. O tem je minister prosvete obvestil tudi Glavni prosvetni svet, Izvršni odbor je mnenja, da bo mogoče v tekočem šolskem letu iznesti učni načrt pred vse učitelstvo v svrhu revizije in končnega odobrenja. — Istotako je ministrstvo prosvete dozvalo Uduženje, da pošlje v komisijo za pregledovanje dr. Čaikovčeve osnove zakona o narodnih šolah svojega zastopnika. Po posredovanju predsednika UJU Vlade K. Petroviča bodo poklicani v komisijo tovariši: Mih. Stanojevič, Josip Škavič, Milan Popović in Pavle Flerč.

— Izvršni odbor UJU je pretresal skupno s člani beogradskega poverjeništvu osnovo šolskega zakona. Oziral se je pri tem le na najvažnejše točke in stavil svoje izpreminjevalne predloge. Pozval je tudi učitelstvo iz vseh pokrajin, da stavi svoje želje in zahteve, ki naj se vnesajo v šolski zakon. Naši zastopniki v komisiji morajo upoštevati predloge učitelstva. — O vsem nadaljnjem delovanju nas bode Izvršni odbor pravčasno obveščal. Pozivamo na tem mestu ponovno vse učitelstvo, da razpravlja na svojih zborovanjih o novem učnem načrtu in donoslani osnovi zakona o narodnih šolah ter pošlje svoje sklepe in predloge poverjeništvu.

— Tretja številka »Edinstva« je izšla, v kateri pravi uprava, da je treba poslati 20 Din za deset številok naprej (ne stavi tudi radodarnosti nobenih me) in da se smatra za naročnike vse tiste, ki niso vrnili dosedanih številok.

— 150 nas je že pravi »Edinstvo«, in sicer celotno radovliško (poverjeništvu ima izjave na polovico članov radovliškega društva da se ne strinjajo z izstopom), del kranjskega, ikamniškega?, ljublianskega društva. Pa recimo če odštejemo od 108 radovliških članov le pol, da jih je polovica ali celo 80, kaj je 80 ali naj bo 150 proti 3000. Bi bil skrajni terorizem in absolutizem če bi hoteli ti diktirati tako ogromni večini. Sedaj je jasno videti, kdo dela razdor in kdo je za slovo.

— Somenica. Zahteve učitelstva ljublianskih obrtno-nadaljevalnih šol, izražene v resoluciji, ki jo je dne 26. nov. t. l. izročila demitacija g. vladnemu komisariu kot predstavniku mestne občine in obenem predsedniku šolskega odbora, niso dosegle tistega uspeha, ki ga je bilo upravičeno pričakovati. Zato je učitelstvo na novem sestanku dne 30. nov. po vsestranskem prevdorku, zlasti uvažajoč važnost bližajočie se 50-letnice obrtno-nadaljevalnega šolstva storilo solidaren sklep, da pozove mestno občino k **decidirani pismeni izjavi na vsa šolska vodstva**, ie-li volina brez pridržka zagotoviti redno nakazovanje mesečnih honorarijev v smislu stavljenie resolucije, kakor tudi brez pridržka pristati na ostale točke te resolucije. Zavedajoč se velike moralne odgovornosti ukinitve pouka hoče učitelstvo storiti vse, da bi ne padla nani niti senca krivde za tak obžalovana vreden korak, ki bi predvsem težko oškodoval naš obrtni naraščaj. Mestna občina je z dekretom tvorila letošnje šolsko leto na obrtno-nadaljevalnih šolah in je s tem prevzela tudi vso odgovornost za njih vzdrževanje. Učitelstvo je na svojem zadnjem sestanku sklenilo, da daje mestni občini potreben rok v premislek. Ta rok poteče nepreklicno dne 15. decembra t. l., do katerega dne ima mestna občina dovolj prilike, da si zagotovi potreben kredit. V slučaju, da do poteka tega roka mestna občina ne bi dala zahtevanih garancij, bo smatralo učitelstvo to kot **odpoved pouka na obrtno-nadaljevalnih šolah ter bo takoj in solidarno izvajalo konsekvence**.

— V Ljubliani, dne 4. decembra 1926. — Pooblaščenec učitelstva obrtno-nadaljevalnih šol: Anton Šeme s. r., Josip Ambrožič s. r., Franc Mlakar s. r., Vilko Mazi s. r., Albin Smole s. r.

— Naprošeni smo, da priobčimo poiasnilo, da je bilo pri zborovanju učiteljskega društva za ljubliansko okolico sprva navzočih do 230 članov, a jih je do 20 odšlo, ker zaradi prenapolnjenosti ni bilo dovolj prostora. Pri glasovanju o pokrajinski skupščini je za Šmajdkov predlog glasovalo le 12 članov in članic od 210 navzočih.

Današnji številki je priložen žepni koledarček za leto 1927, ki ga je izdala Učiteljska tiskarna. Shranite ga in ozirajte se na oglase, ki so na njem!

— **Državne šole v Prekmurju** še sedaj niso dobile kreditov za julij-september, a bliža se tretje četrtletje h koncu. Šole imajo polno dolgovo, od vseh strani prihajajo odomini, a plačati se ne more, ker ni denarja. Kmalu bodo začeli šole rubiti, kakor nekje v Voivodini.

— **Članom in članicam učiteljskega društva za ljubliansko okolico.** Vsled dopisa poverjeništvu UJU z dne 31. avgusta 1926 št. 108 mora vsak član UJU izpolniti in podpisati pristopno izjavo ter isto vposlati predsedniku ali tamniku društva najkasneje do 20. decembra t. l. Vse one, ki ne bodo izpolnili in podpisali pristopnih izjav do omenjenega termina, se bo smatralo, da so izstopili iz društva in se jih bo kratkoma črtalo ter bodo s 1. januarjem 1927 izgubili vse društvene pravice in tako prenehali biti člani društva in obenem UJU. Oni tovariši in tovarišice, ki niso še poravnali članarine za leto 1926., naj to storijo še tekom tega leta, sicer ne bodo imeli glasovalne pravice na prihodnjem občnem zboru.* Sreskemu šolskemu referentu na se bo poslal seznam članov in članic društva v svrhu evidence, da ne bodo nečlani izrabljali naša društvena zborovanja za pouka prost dan.

* Vsi člani in članice, ki so pristopili v društvo meseca novembra ali pozneje plačajo za tekoče koledarsko leto 15 Din članarine, poročene pa 10 Din. Štev. ček. računa je 12.226.

— **Jedna 35-letnišnica prosvetnog i nacionalnog rada.** Učiteljsko društvo »Jedinstva« u Zagrebu prilikom svoje jesenske skupštine održane 14. XI. o g. naročito me je počastilo proslavom 35-letnišnice moga prosvetnog i nacionalnog rada. Na sam dan proslave i noslište tozaj čestitali su mi mnogi od mojih družica i drugova, prijatelja i znanaća pa i neke organizacije prosvetnih radnika.

Svima hvalim ovim putem na dobrim i iskrenim želijama izraženima bilo usmeno bilo pismom ili brzojavom, a posebice i osobito hvalim Učiteljskom društvu »Jedinstvo« u Zagrebu. Izvršnom odboru UJU u Beogradu. Profesor-skom društvu — sekcija Zagreb. Povereništvu UJU u Zagrebu i Ljubljani, na i predsedništvu sres. učit. društva u Jastrebarskom i Karlovcu.

Želim, da i u penziji budem što aktivnim članom naše učiteljske organizacije, na ču nastojati i u buduće opravdati dosadanie novierenie i ljubav svojih sestara i braće i spreman sam svojim ma i slabu snagu staviti i dalje u službu promicanja naše stališke organizacije i prosvetnog napretka našeg jedinstvenog troplemenskog naroda. — Zagreb dne 1. decembra 1926. — **Ambrozija V. Pestiček** oblasni nadzornik osn. nastave u penziji.

— **Najbolše radirke** sedaniosti so gotovo Günther - Wagner »Speckgummi Gee Wee«, ki se uporabljajo za vsako pisavo z najboljšim uspehom in se dobe v raznih velikostih. Radirke so v resnici dobre in jih toplo priporočamo.

— **»Zbori«**, Mesečna revija za novo zborovsko glasbo z glasbeno književno prilogo. Urejuje Zorko Prelovec, izdaja nevsko društvo »Ljublianski Zvon« v Ljubljani. V deseti pravkar izišli številki letošnjega letnika sta objavljena dva zborova tržaškega skladatelja Vasilija Mirka, in sicer šeststroglasni mešani zbor »Rokoko« ter moški zbor »Tolovaji«, oba na besedilo pesnice Uvra (Prunkove). 11. številka »Zborov« izide začetkom novembra. 12. začetkom decembra z obširno in vsebinsko zelo zanimivo književno prilogo. Ker je naklada »Zborov« določena, je še čas, da se na letošnji letnik naročite, ker ga pozneje ne bo dobili.

— **»Zvončkova« 3. številka** je ravnokar izšla in ima naslednjo vsebino: E. Gangl: Materina povest o copatki — pesem. Jos Vandot: Koclieva osveta — planinska pripovedka. Miroslav Kunčič: Jesenska žalost — pesem. Dr. Ivo Lah: Na kraljev dan — gledališka igra. Fr. Ločniškar: Kralj in cestar — povest. Lado Jerše: Pesem bezunka. Elvira Dolinar-Sittigova: Naša domovina — poučni spis Kralj Aleksander I. — podoba. Fran Ločniškar: Jesenska — pesem. Pouk in zabava in kotichek gospoda Doronliškega.

— **»Narodna Prosveta«** primaša v 93. številki pod naslovom »Značajna od-

luka« oklic upravnege odbora Slomškove zveze v Ljubljani odede niene razdružitev. V nadaljnjem omenia članek v »Učit. Tovarišu« št. 16.

— **Vsem šolskim odrom!** Narodno-prosvetni odsek UJU povereništvu Ljubliana ima v zalogi prenise sledečih iger: Ribičič: Trije bratje. Šest deških in ena dekliška vloga (ena slika): Lola. 9 deških, 1 dekliška vloga (štiri slike): Trošt: Kraljevič Marko in beg Seladin. 4 deške 3 dekliške vloge (eno dejanje): Testament majke Jugovičev. 3 deške in 4 dekliške vloge (3 slike): Tiran: Pri botri zimi. 12 deških, 4 dekliške (poleg tega vile, ptički, muca), dvo-dejanka s plesom in petiem: Fr. Skuli: Ujedinjenje. 5 deških vlog (ena slika): Čebular: Sirota Marica. 5 dešk., 6 dekl. (9 skratov, 7 vil), štiri dejanja: Šušteršič: Svetli kamen. 19 dešk 2 dekl. (služabniki palčki nadarja poleg por. vlog) štiri slike. Poleg navedenih iger ima Prosvetni odsek v predpisu Zbirko deklamovanek, ki jo je uredil F. L. Zbirka obsega dva dela: v prvem delu so deklamovanke za otroke nižjih razredov, a v drugem za otroke višjih razredov. — Tovariši(ice)! Poživite zopet delovanje šolskih odrov in sežite pridno do navedenih delih. Poslužuite se tudi zbirke »Šolski oder« in povzdignite naše prosvetno delovanje med deco. — V vseh teh zadevah se je obračati na tainištvu na-

rodno-prosvetnega odsaka Pov. UJU — Ljubliana

— **Za našo pedagoško knjižnico Pov. UJU.** Po dolgem prestanku prihajam zopet s prošnjo. Dasi se mi je posrečilo nekaj del izpopolniti, vendar jih je še mnogo ostalo nepopolnih zato se obračam na vse tovariše(ice) s prošnjo: Preglejte svoje knjižnice, morda najde kdo katero, v knjižnici manjkajočih knjiž ki so spodaj navedene: »Zvonček« manjka II., XV. in XXIII. letnik.

»Podotnika« manjkajo letniki 1880., 1882., 1884., 1918., 1921., 1924.

»Vrtec« I. do VIII., VIII. j. XX., XXII. in XXV. do LV. letnika.

Die neuen Gesetze und Verordnungen auf dem Gebiete der Volksschule od 2. do 13., 14. in od 20. zvezka dalje.

»Naša bodočnost« manjka I. letnik.

»Pedagoški letopis« III. in XVII. letnik.

Ne samo navedene, ampak vse knjige, katerekoli vsebine, vse so za knjižnico dobrodošle. **Knjižničar.**

— **V ožjem domačem krogu** je dne 30. novembra t. l. praznoval 25-letnico poroke šolski upravitelj v Birčini vasi Fran Grudnik s svojo ženo Ano rojeno Pavšič.

— **Poročila sta se** Jože Štrubelj, učitelj v Črnomlju in Anica Šetina, učiteljica istotam. Želimo jima vse najbolje!

Naša društvena zborovanja.

Zborovanje Meziškega učiteljskega društva. — Razpust krajnega šolskega sveta v Mežici. — Poročila listov v tej zadevi. — Meziško društvo je proti izstopu iz kulturnih društev. — Za vspostavitev šolskih korporacij. — Razprave o učnih načrtih se po društvi še vedno nadaljujejo. — Podružnica »Slomškove zveze« v Ljubljani je likvidirala. — Njeni člani so korporativno vstopili v UJU in že zborovali skupno pri ljubljanskem učiteljskem društvu. — Pedagoško društvo »Slomškova družba« se ne bo vtikala v stanovsko-politična vprašanja. — Nastop bo enoten v UJU, discipliniran in solidaren v obrambo stanovskih pravic ob vsakem režimu. — UJU je edina upravičena predstaviteljica vsega učiteljstva v naših stanovsko političnih zahtevah. — Referati o delovni šoli na naših društvenih zborovanjih. — Boj med »šolo učilnico« in »delovno šolo« pridobiva tal tudi med učiteljsvom. — Baklja šole bodočnosti prinaša svetlobo tudi v naše vrste. — Prelomi med starim in novim je neizogiben.

Vabila

— **Učiteljsko društvo za marenberški okraj** zboruje dne 11. dec. 1926 ob 9. uri na osnovni šoli v Vuhredu. Vzpored: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Smernice za zbiranje domoslovnega materijala. (Poroča tov. Jurančič.) 4. Slučajnosti. 5. Celodnevni rokotorni tečaj pod vodstvom tov. Kosa. Odsotnost opravite! — Predsednik: Jurančič.

— **Učiteljsko društvo za srez Murska Sobot** vrši svoj letni občni zbor v četrtek, 16. decembra t. l. v prostorih državne osnovne šole v Murski Soboti. Začetek ob 9^{1/2} uri. — Na dnevnem redu so poročila društvenih funkcionarjev in volitve novega odbora. Udeležba dolžnost. — **Odbor.**

— **Kamniško učiteljsko društvo** ima svoj redni občni zbor v četrtek dne 20. decembra 1926 ob 10. uri v šolskem poslopiu v Kamniku. Dnevni red: 1. Poročila odbora. 2. Volitve novega odbora. 3. Slučajnosti. Pred začetkom običajnega dnevnega reda občnega zbora točno ob 10. uri se vrši odlikovanje gospoda sreskega referenta v pokoju Matko Kanteta. Udeležba obvezna!

Poročila:

— **Okr. učiteljsko društvo za Meziško dolino.** Zborovanje dne 13. XI. 1926, v šoli na Prevaljah. Navzočih 35 članov.

Predsednik otvarja ob 9. uri zborovanje in pozdravi posebno novo vstopivše člane; spomni se tudi umrlega tovariša Kovačiča — koroškega trpina. Nadalje omeni razpust krajnega šol. sveta v Mežici in sploh neugodne razmere v katerih se nahaja danes ves učiteljski stan. Nato pride na dnevni red.

Zapisnik zadnjega zborovanja se prečita. Kot dopolnilo k zapisniku prečita tov. Mencin resolucije, ki jih je v smislu sklepa zadnjega zborovanja sestavil odbor.

Tovarišica Kertova vpraša, koliko pristopnic k Učit. tiskarni je že odposlanih.

Tov. Sokol poroča o zborovanju v zadevi ustanovitve kmetijske nadaljevalnih šol, ki se je vršilo 9. XI. 1926 pri Rozmanu na Prevaljah.

V zadevi razpusta krajnega šolskega sveta v Mežici je veljaven še stari koroški zakon, po katerem pritiče ta pravica deželnemu šol. svetu, kateremu odgovarja danes veliki župan. Razpust se sme izvršiti, če je kraj. šol. svet šoli sovražen in ovira razvoj šolstva; na njegovo mesto pa se postavi šol. administrator. Predsednik prosi tov. Möderndorferja kot člana bivšega kraj. šol. sveta, da pojasni to zadevo. Tov. Möderndorfer izjavlja, da je kraj. šol. svet razpustil sreski poglavar na Prevaljah z odlokom, ki ga utemeljuje po koroškem zakonu.

Razmere v šolski upravi: V zvezi s tem predmetom se je vnela splošna živahna debata o razmerah v šolski upravi, v katero so posegali tovariši Doberšek, Gačnik, Sokol, Mencin in drugi. Debata je privedla do naslednje resolucije, ki je bila soglasno sprejeta:

Pozivljamo povereništvu, da naj resneje razmišlja o ukrepih, ki bi bili potrebni, da bi se zajezil vladajoči birokratizem v šolski upravi in bi prišlo učiteljstvo, pa tudi narod do svojih zastopnikov v njej do besede in veljave. Zlasti naj prouči, ali se ne bi dali zopet upostaviti

v okvirju obstoječih zakonov okrajni in višji šolski sveti. Ako to ne bi bilo možno, naj deluje na to, da se upostavijo disciplinski sveti z izvoljenimi zastopniki učiteljstva pri sreskih poglavarjih in velikih županih. Sporedno s tem se naj prične energična akcija, da se zopet upostavi veljavnost uradniškega zakona v pogledu disciplinskih zadev, ker se stari zakon pri sedanjih upravi ureditvi ne da izvajati in je zato učiteljstvo brez pravega zastopstva v disciplinskih zadevah. — V splošnem naj povereništvu podvzame odločne korake, da se v čim večji meri loči šolska uprava od politične in to stališče z največjo energijo zastopa pri obravnavi projekta osnovnošolskega zakona. Dokler takega zakona ni, naj se zavzema za ustanovitev prosvetnih inspektoratov.

Referat o okrajni učiteljski knjižnici. Tov. Doberšek izjavlja v svojem referatu, da je bilo v zadnji poslovni dobi izposojenih 145 knjig, omenja tudi, da nekaj knjig manjka, ter naproša učiteljstvo naj bo bolj vestno pri vračanju knjig. Nadalje omenja, da ima knjižnica dostj prav dobrih knjig. Manjka pa novejših knjig iz eksperimentalne metodike. Knjižnica se je pomnožila v zadnjem času za kakih 20 knjig, katerih seznam bo poslal šolam. Na koncu referata stavi tele tri predloge: 1. določiti naj se rok za izposojevanje knjig; 2. določiti naj se, kdo je odgovoren pri izgubi knjig; 3. od države naj se naprosi subvencija za knjižnico. Po daljši debati se določilo: 1. Rok za izposojevanje traja 3 mesece. Kdor knjige v tem času ne vrne, dobi opomin. Če niti tedaj ne vrne knjige, plača za vsak nadaljni opomin 5 Din globe. 2. Za izposojeno knjigo je odgovoren upravitelj šole, ki si je knjigo izposodila, dotlej, da jo izroči onemu, ki jo želi. S prevzemo pade tudi odgovornost na dotičnika. Tudi tretji predlog glede subvencije se sprejme. Tov. Mencin predlaga, naj se sestavi poseben seznam priporočljivih knjig za vsako poedino stroko kar bi prišlo posebno mlajšim tovarišem v prid. Predlog je bil sprejet.

Referat o akciji za skupen nastop v obrambo uradniških pravic. Tov. Möderndorfer je v svojem tozadevnem referatu proti izstopu iz kulturnih društev, ker bi bil to udarec za nas same. Navetuje pa, da bi stopilo društvo v stik z »ligo za zaščito zakonov«, ki se je ustanovila v Beogradu in kateri predseduje univerzitetni profesor dr. Jovan Cvijič, od katerega si bo on izposloval potrebne informacije. Tov. Gačnik se zavzema za to, da naj bi povereništvu v Ljubljani imenovalo strokovnjaka, ki bi zbiral vse podatke o korupciji in pokazal, kje se naj v državni upravi štedi. — Tov. Mencin je v tej zadevi mnenja, da naj še počakamo za enkrat s konkretnimi predlogi do tedaj, da dobi tov. Möderndorfer zaželjene informacije od lige iz Beograda, v splošnem pa pozdravlja predlog tovariša Gačnika. **Izreka se za to, da bi statistično ugotovili delo učiteljev v javnosti.**

O vseh teh predlogih se razvije živahna debata, v katero posegajo med drugimi tov. nadzornik, Sokol, Gačnik, Mencin in Doberšek. Plod debate so naslednji sklepi društva:

1. Izrečemo se proti izstopu iz kulturnih društev, ker je naš politični vpliv v sorazmerju z našo veljavo v narodu.
2. Gleda vstopa v centralno organizacijo državnih nameščencev smo mnenja, da naj bi pri-

stopila cela organizacija kot taka. Če se to ne zgodi, pristopimo kot društvo.

3. Dolžnost vsakega učitelja je, da pri svoji stranki odločno zastopa interese učiteljstva in zahteve organizacije, da je tudi pripravljen izvajati konsekvence, ako njegove zahteve ne bi našle razumevanja.

Slučajnosti. Predsednik omenja, da je prišel na društvo dopis, v katerem urednik »Sadijarja in vrtnarja« v Ljubljani popravlja žalitve, zapisane v zadnji številki o učiteljih. Nadalje je prišel dopis v zadevi dijaškega doma v Beogradu. Priložen mu je blok za nabiranje prispevkov. Tozadevno se sklene, naj plača vsak član po 1 Din za dijaški konvikt.

Razpust krajnega šolskega sveta v Mežici in javnost. Tov. Zega interpelira tovariša Möderndorferja v zadevi dopisa v Jutru št. 260 in zahteva pojasnila, ker postavlja dopis delovanje Möderndorferja v čudno luč očitajoč njemu in krajnemu šol. svetu korupcijo.

Tov. Möderndorfer izjavlja na to: Razpust občinskega odbora in krajnega šol. sveta v Mežici se je po njegovem mnenju izvršil radi njegove osebe. S tem v zvezi je tudi dopis v Jutru. Predsvem se očita v tem dopisu občinskemu odboru in krajnemu šolskemu svetu razpisnost. V ilustracijo tega navede tov. Möderndorfer, da znaša letošnji oblastni odobreni proračun za Mezičo 1.100.000 Din; od tega pa se je do sedaj (15. novembra) porabilo le kakih 360.000 Din. Ostalih 700.000 Din pa je še nedvigljenih. Torej o razpisnosti ni govora.

Kar se tiče njegovih prejemkov pa je povedal, da od občine ni prejel niti pare. Kot tajnik krajnega šol. sveta je imel plačo 150 Din mesečno (odnosno 1 m³ drv). Za obisk rokotovnega tečaja v Ljubljani mu je naklonil krajni šol. svet brez njegove prošnje štipendijo Din 3000. Krajni šol. svet je pri tem pač upošteval razna pota, ki jih je on imel v zadevi šolske občine Mežica in ki so mu povzročile obilne stroške in mnogo truda. — Izjavi tudi, da bo vso zadevo uredil kot to zahteva njegova osebna čast in oziri na dejstvo, da je aktiven član društva. Listu pošlje popravke, v slučaju pa, da ta ne bo sprejet, vloži tožbo.

Navaja, da je denarni promet pri kraj. šol. svetu v tem letu znašal 7.000.000 Din in da bi bil za vodstvo blagajne naravnost potreben poseben blagajnik. To delo je opravljal on sam kot tajnik in je prejel za to nagrado Din 3000, kar nikakor ni previsoka odškodnina za njegovo ogromno delo.

Dokler pa ni pred javnostjo razčištil vse zadeve in ovrgeel nanj naperjene očitke, odlaga funkcijo tajnika pri društvu in stopa v društvenem delovanju popolnoma v ozadje, ker se zaveda, da ugled našega društva te ozirje zahteva.

Zadevo o štipendiji Din 3000 za rokotovni tečaj v Ljubljani pojasni tudi tovariš predsednik. Omenjena štipendija se je podelila tovarišu Möderndorferju v seji krajnega šol. sveta — v kateri tov. Möderndorfer ni bil navzoč — na njegov, to je predsednikov predlog. Za dobo enomesečnega nadomestovanja tajnika Möderndorferja se je tov. predsednik sam prepričal, kako ogromni so posli pri krajnem šol. svetu in da je moral vse posle opravljati tajnik, ker so drugi odborniki delavci zaposleni pri svojem delu. Radi tega je po njegovem mnenju plača tajnika v primeri z njegovim trudom popolnoma nezadostna. — Pozivlja pa tov. Möderndorferja v imenu društva naj sebe tudi pred javnostjo rehabilitira, ker to zahteva ugled našega društva.

Tov. Möderndorfer obljublja, da bo to storil s pojasnili v listih in tožbo, ki jo vloži proti »Jutru«.

Tov. Zega izjavlja, da se z dobljenimi pojasnili zadovoljuje. Končno se še določi, da bo začasno opravljal tajniške posle tov. Gallob iz Mežice.

Ob sklepu pozivlja predsednik vse navzoče, da gredo korporativno na pokopališče, kjer položimo venec na grob pokojnega tovariša Koširja. Feinig, št. predsednik. Ožbe Lodrant, zapisnikar.

+ **Ljubljansko učiteljsko društvo** je zborovalo dne 6. dec. t. l. v telovadnici II. deške osnov. šole na Jožovi cesti ob udeležbi nad 200 članov.

Zborovanja so se udeležili tudi novostopivši člani bivše »Slomškove zveze«.

Tov. predsednik je otvoril zborovanje pozdravljajoč vse navzoče tovariše in tovariše. Posebej pa je pozdravil še naš učiteljski naraščaj t. j. gojenice in gojenke IV. letnika, ki so pristopovali predavanju ter tudi mestnega šolskega nadzornika tov. Andreja Rapeta ter oblast. šol. nadzornika tov. Lužarja in končno še tov. Janka Poláka, upravitelja te šole kot hišnega gospodarja. Naglasil je važnost tega zborovanja ne le glede aktualnega predavanja o delovni šoli, temveč tudi še zato, ker je to zborovanje po 27 letih prvo, ko zboruje vse ljubljansko učiteljstvo zopet skupno, po tem, ko je šlo preko raznih tajnih sil in zaprek, ki so ga dosedaj ločile in se je slednjič zopet združilo v eni sami stanovski organizaciji. Poseben njegov pozdrav pa je veljal tov. predavatelju in njega ge soprog, ki se nista ustrašila truda in sta radevolje ugodila naši prošnji in prihitelu v našo sredo.

Tov. Polák se je pridružil svojemu predgovorniku naglašajoč pomen tega skupnega zborovanja. Segli smo si v roke kot tovariši in tovarišice. Tudi on omenja neslogo, ki nas je ločila dolga leta, kateri pa nismo bili sami krivi, temveč so bile krive one skrite, gotove cilje zasledujoče sile, ki so nas razdvajale. Prečital je proglas, ki je bil objavljen v Učit. Tov.

Nato je izjavil dalje: »In uverjen sem, da govorim iz srca in duše vseh onih, ki so bili v Slomškovi zvezi, da menimo tako tudi mi vsi, da »Slomškova družba« nima niti izdaleka namena posegati v personalne zadeve, t. j. igrati kake zahrbitve vloge ob priliki imenovani itd., pa bodisi režim že ta ali oni. Kot smo se oklenili prostosti, ki jo nudi deklaracija z ozirom na kulturno in politično stran, zato pa se hočemo držati tudi onega njenega pravca, ki veli, da v personalno-stanovskih ozirih ima svojo odločilno besedo samo naša stanovska organizacija UJU. A če bi se kdo drznil, da bi hotel posegati v te pravice naše stanovske organizacije, potem sem uverjen, da se bomo temu uprli mi vsi, pa naj pride napad od katerekoli strani.«

Da pa nam bo to mogoče, treba iskrene tovariške sloge v katere imenu pozdravlja vse navzoče.

Sledilo je predavanje o »delovni šoli«. Tov. predavatelj Bregant nas je popeljal na teren, ki je pri nas le še pravo malo obdelan. Razjasnil je razliko med staro (t. j. našo sedanjo) šolo in šolo bodočnosti, t. j. šolo samodelavnosti, ki stalno napreduje in pridobiva na terenu in je že vpeljana v državah, ki streme za napredkom tudi na polju šolstva in ki opuščajo oziroma so opustile takovimenovali rokotovni pouk, pri katerem se ne

vzgaja učencev k »samodelavnosti«, temveč le k gotovi spretnosti izdelati predmete, ki na zunaj kažejo lepe oblike, s katerimi pa se pravzaprav skuša skriti notranje pomanjkljivosti stare šole. Ako hočemo učence vzgojiti v praktične ljudi, jih v njih samodelavnosti in iznajdljivosti ne smemo ovirati s strogo predpisanimi urniki in ne z učnimi načrti, ki predpisujejo natančno snov, ki jo je obdelati na posameznih stopnjah. Ti načrti naj bi zahtevali samo smernice, ki bi jih bilo treba zasledovati, razporeditev in izbira snovi pa naj bo prepustena učiteljevi samodelavnosti.

Tako nas je popeljal v posamezne učne predmete, pri čemer nam je predočil, koliko snovi se pridobi samo pri enem prirobnem predmetu iz življenja. Pri vsem tem pa učenci sami delujejo, iščejo, razglabljajo, pridobivajo, tvorijo.

Za to svoje nad 3 ure trajajoče predavanje, kateremu smo sledili z izrednim zanimanjem, je žel, tako on, kot njegova ga soproga, ki mu je pri vsem pomagala, soglasno priznanje v obliki dolgotrajnega aplavza.

Po zahvalnih besedah tov. nadzornika A. Rapa-ta, ki je združil vse to v tri točke, katere naj bi bile vsemu učiteljskemu zvezde vodnice t. j.: »Učenec bodi samodelaven«, »Izbiraj snov z domačih tal« in »Koncentriraj pouk« ter po zahvali tov. predsednika, ki je obenem želel (kot tudi vsi ostali), naj bi se ta njegov referat natisnil, so zaželeli navzoči videti pri hospitaciji v razredu praktično pouk v smislu delovne šole. Izražena je bila želja, naj bi ljubljansko učiteljsko poročalo o priliki v Sevnici, kjer bi nam tov. predavatelj v razredu z otroki podal ono, česar nismo mogli videti.

Obdržali bomo to željo v evidenci in jo tudi uresničili.

Ostale točke dnevnega reda so se preložile na prihodnje zborovanje.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjigarni v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

—k Guy de Maupassant, Povesti iz dneva in noči. Preložil Janko Tausz. Prosveti in zabavi 14. zvezek. Ljubljana 1926. Založila Tiskovna zadruga. Strani 158. Broš. Din 30.—, v platno Din 40.—

Guy de Maupassant je za Zolajem glavni predstavitelj naturalistične šole in zavzema v romanu čisto posebno mesto. Maupassantova slovensčina je poznana. O Župančiču je prevlel »Lepega strička«, popreje pa je izšlo nekaj njegovih novel.

»Povesti iz dneva in noči« prinašajo 19 novel, ki jih je jako lepo prevlel J. Tausz in v prav lep opremi izdala Tiskovna zadruga.

—k Trgovski koledar za l. 1927 je izšel v založbi Trgovskega društva Merkur za Slovenijo v Ljubljani. Uredil je koledar zopet g. Fran Zelenik. — Vsebinsko koledarja je zelo pestra in praktična. Posebno nam je omeniti sestavke: Organizacija trgovske pisarne, knjigovodstvo žage, vinska trgovina, razni praktični migljaji trgovskemu personalu itd. itd. Ta koledar je prepotrebna vadbenec za vsakega trgovca, podjetnika in nameščence. Cena lično v platno vezanemu izvodu je s poštnino vred Din 15, kar gotovo ni pretirano. — Naroča se pri Trgovskem društvu Merkur za Slovenijo v Ljubljani, Gradišče 17/1.

—k Zakon o dopolnitvah v zakonu o stanovanjih z dne 15. maja 1925. Pojasnil dr. Alojzij Gradnik, deželni sodnik svetnik in predsednik stanovniškega sodišča v Ljubljani. V Ljubljani 1926. Založila Tiskovna zadruga. Cena s poštnino vred Din 13.50.

Dopolnilo k stanovanjskemu zakonu, ki ga je pretekli mesec sklenila narodna skupščina, je pravkar izdala Tiskovna zadruga z obširnimi pojasnili, ki jih je sestavil na podlagi razsodb raznih stanovanjskih sodišč dr. Alojzij Gradnik.

Naša gospodarska organizacija.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Darila in članarina: Zidar Franjo, šol. upr. Lemberg 10 Din; Mihelič Ivan, učit. Kapela-Radenci 40 Din; učit. društvo za konjiški okraj 590 Din; učit. društvo za šostanski okraj 2000 Din; šole: Ruše 10 Din, Studenci, deška 10 Din; Prevalje 30 Din, St. Ilj pod Turjakom 20 Din; Guštanj 105 Din; Dravograd 60 Din; Ljutomer, deklška osn. 268 Din; Naraplje 20 Din; Celje, deklška osn. 10 Din; Kostričnica-Podplata 30 Din. — Večina šol še ni poslala izkazov o vplačani članarini; prosim, da to store čimprej, da zamorem skleniti letni račun. Tudi članarina še zdaleka ni vsa vplačana. Podvizajte se tovariši, novo leto je pred durmi! — V Mariboru 6. 12. 1926. Blagajnik.

—g Društvo za zgradbo Učit. konvikta v Ljubljani. V mesecu novembru so plačale članarino sledeče šole ozir. posamezniki: Vinica 40 Din, Petrova vas 10 Din, Nevlje 20 Din, Dob 20 Din, Komenda 30 Din, Fara pri Kočevju 10 Din, Grčarice 10 Din, Stara cerkev 50 Din, Svetli potok 20 Din, Sv. Ana pri Trzišču 10 Din, deklška osnovna šola v Kranju 60 Din, Naklo 10 Din, Preddvor 60 Din, Bučka 22 Din, St. Janž 60 Din, Trzišče 10 Din, Ljubljana: I. deška osnovna 100 Din, II. deška osnovna 100 Din, I. deklška osnovna 90 Din, IV. deklška osnovna 50 Din, pomožna šola 50 Din, I. deklška meščanska (ravnateljica Iva Kobalova in strok. učiteljica Marija Mehletova) vsaka po 100 Din = 200 Din, mestni šolski svet 30 Din, Ljubljanska okolica: Borovnica 50 Din, Horjul 40 Din, Hrušica (Mina Selanova) 40 Din, Jezero 10 Din, Podlaja 20 Din, Tomišelj 40 Din, Zalag 50 Din; Vladimir Požar, Radeče pri Zid. mostu, 10 Din, okrajno učiteljsko društvo za litijski okraj po blagajniku tov. Kolencu 2968 Din (podroben izkaz priobčimo prihodnjič), Minka Kobalova, učiteljica v Dobropoljah, 25 Din kot prvi dar prve plače, Janko Štefe, šol. upravitelj v Bukovici, 30 Din, Jakob Slapar, šol. upravitelj na Primskovem, 30 Din, Vendelin Sadar, učitelj v pok. v Ljubljani, 100 Din, skupaj prejel ta mesec 4475 Din. Vsi letošnji prispevki na članarini in darovih znašajo doslej 47.207,55 Din.

Ker končamo s tekočim mesecem poslovno leto, prosim prav lepo vse poverjenike(ice), naj mi vrnejo prav gotovo do konca decembra »Izkaz o vplačani članarini na svoji šoli«, da morem primerjati vplačane vsote v svojih knjigah.

Jos. Kobal, blagajnik.

—g Učit. Samopomoč. Sporočam članom, da je umrla 7. decembra 1926 članica Emilija Kopriva. Sp. Polškava. Za ta (128.) smrtni slučaj premete položnice (à 6 Din) v teh dneh. Nakažite ta mahni znesek takoj, da bo letni račun lažji!

Razpisi služb.

Razpis učiteljskih služb v stalno popolnitev. I. Srez Brežice: a) Za učitelje v sledečih krajih: v Artičah, na Bizeljskem, v Brežicah, v Kapelah, v Sromljah, v Senovem 2 mesti, v Sevnici 2 mesti. b) Za učitelje: v Artičah, na Bizeljskem, v Brežicah, v Pišecah, v Zdolah, pri sv. Antonu, na Planini, v Senovem 2 mesti, v Sevnici in v Zabukovju. c) Za učitelje srbohrvaščine: v Brežicah. d) Za šol. upravitelje: v Oresju, v Pišecah, pri sv. Antonu v Podgorju. e) Za učiteljice žen. ročnih del: v Dobovi. — II. Srez Črnomelj: a) Za učitelje: v Dragatušu 2 mesti, v Podzemlju v Starem trgu. b) Za učiteljice: v Adlešičih, v Dragatušu 2 mesti, v Podzemlju, v Preloki, na Sinjem vrhu, v Starem trgu, v Štrek-ljevcu. c) Za šol. upravitelje: v Preloki, na Sinjem vrhu in v Starem trgu. d) Za upravitelja ali upraviteljico: v Čepeljah, v

Črešnjecju, v Maverlenu. — III. Srez Kamnik: a) Za učitelje: v Dobu, v Komendi, v Mengšu. b) Za učiteljice: v Selih, v Vod-dicah. c) Za šol. upravitelje: v Jaršah, v Nevljah. d) Za šol. upravitelja ali upraviteljico: v Pečah. — IV. Srez Kastav: a) Za učitelje: v Kastvu, pri sv. Mateju. b) Za učiteljice: v Kastvu 2 mesti, v Sarčonih, v Rečici. c) Za šol. upravitelje: v Marčevljah, v Sarčonih, v Studeni. — V. Srez Kočevje: a) Za učitelje: v Starem logu. b) Za šol. upravitelje ali upraviteljico: v Nemški loki, v Papežih, v Kuržlju, v Ovčaku. — VI. Srez Kranj: a) Za učitelje: v Cerkljah, v Poljanah, v Predvoru, v Selcih, v Smartnem pri Kranju, v Trzišču 2 mesti, v Zelznikih. b) Za učiteljice: v Poljanah, v Sorici. c) Za šol. upravitelje: v Besnici, v Bukovici, v Bukovčici, v Dražgošah, v Javorju, pri sv. Lenartu, v Podblici, v Podlonku, v Sorici. d) Za šol. upravitelja ali upraviteljico: v Sovodnju, v Trbojah, na St. Urški gori, v Zalem logu. — VII. Srez Krško: a) Za učitelje: v Boštanju ob Savi, v Bušči vasi, v Cerkljah ob Krki 2 mesti, v St. Janžu, v St. Jerneju, v Leskovcu, v Mokronogu, v Radečah pri Zidanem mostu 2 mesti, na Raki, v Škocjanu, v Šmarjeti, v Trebelnem, v Velikem Trnu, v Trzišču. b) Za učiteljice: v Bušči vasi, v Cerkljah ob Krki, v Čatežu ob Savi, v St. Jerneju, v St. Jurju pod Kumom, na Kalu pri St. Janžu, v Kostanjevici, na Raki, v Studencu, v Šmarjeti, na Telčah, v Trebelnem, v Trzišču 2 mesti, v Veliki Dolini 2 mesti, v Velikem Trnu, v Zameškem. c) Za šol. upravitelje: v St. Jurju pod Kumom, na Kalu pri St. Janžu, v Studencu, na Telčah, v Velikem Trnu, v Zameškem. d) Za šol. upravitelja ali upraviteljico: v Čadrezah, v Črneči vasi, v Dobovcu. — VIII. Srez Laško: a) Za učitelje: v Dolu pri Hraštniku, v Trbovljah-Vodah. b) Za učiteljice: pri sv. Lenartu nad Laškim. c) Za šol. upravitelje: v Jurkloštru, pri sv. Miklavžu, pri sv. Lenartu nad Laškim. d) Za upravitelja ali upraviteljico: v Gor-nji Rečici, v Henini. — IX. Srez Litija: a) Za učitelje: na Krki, v Plašniku, v Smartnem pri Litiji, v Toplicah pri Zagorju 2 mesti, v Velikem Gabru, v St. Vidu pri Stični 2 mesti, v Višnji gori, v Zagorju ob Savi 3 mesta. b) Za učiteljice: v Dolih 2 mesti, na Krki, v Plašniku, v Velikem Gabru, v St. Vidu pri Stični 2 mesti, v Višnji gori. c) Za šol. upravitelje: v Dolih, na Vačah, v St. Vidu pri Stični. d) Za šol. upravitelja ali upraviteljico: na sv. Gori, v Kolovratu, na Prezganjem, na Primskovem, v Znojilah. — X. Srez Ljubljana — okolica: a) Za učitelje: Na Dobrovi, v Polhovem Gradcu, na Studencu-Igu. b) Za učiteljice: Na Dobrovi, na Golem, v St. Jurju pri Grosupljem, v Polhovem Gradcu, v Rakitni. c) Za šol. upravitelje: Na Golem, v St. Jurju pri Grosupljem, v Rakitni. — XI. Srez Logatec: a) Za učitelje: na Blokah, v Igvasi, na Rakeku, v Zirihi. b) Za učiteljice: v Babinem polju, v Igvasi. c) Za šol. upravitelja: v Babinem polju. d) Za šol. upravitelja ali upraviteljico: v Zisbrčah. — XII. Srez Novo mesto: a) Za učitelje: v St. Petru, v Toplicah, v Trebnjem, v Zužemberku 2 mesti. b) Za učiteljice: v

Čatežu, v Črmošnjicah, v Doberniču, v Dolžu, v Dvoru, v Mirni peči, v St. Petru, v Prečni, v Stopičah, v Šmihelu pri Novem mestu, v Šmihelu pri Zumberku, v Toplicah, v Trebnjem, v Valti vasi 2 mesti, v Zagradcu 2 mesti, v Zužemberku 3 mesta. c) Za šol. upravitelje: v Ajdovcu, v Beli cerkvi, v Dolžu, v Hinjah, v Selih pri Hinjah, v Selih pri Šumberku. d) Za šol. upravitelja ali upraviteljico: v Podstencih, v Poljanah, v Dolenji Topli rebi, v Žvirčah. — XIII. Srez Radovljica: a) Za učitelje: na Bledu, na Dovjem, na Jesenicah, na Koroški Beli, v Bohinj. Srednji vasi, v Kranjski gori. b) Za učiteljice: v Begunjah, na Bledu, na Dovjem, v Gorjah, na Jesenicah, v Kropi, v Mošnjah, v Bohinjski Srednji vasi, v Kranjski gori. c) Za upravitelje: v Kropi, v Bohinjski Srednji vasi. d) Za šol. upravitelja ali upraviteljico: v Koprivniku, v Sv. Križu nad Jesenicami. — Koliko razredna je katera šola, je razvidno iz »Staleža učiteljsva in šolstva«, ki se dobi v Učit. tiskarni. — Podrobnosti glede razpisa so razvidne iz Uradnega lista.

LISTNICA UREDNIŠTVA

—lu Tov. Radoslav Knaflič nam poroča, da je na zadnjem zborovanju pri okrajnem učiteljskem društvu popolnoma iasno povedal da se njegova izvajanja glede urejevanja »Učit. Tov.« tičejo njegovega članka »Proglas«, ki ga je priobčeval pred pokrajinsko skupščino Ker nimamo vzroka dvomiti dostavljamo to k listnici v predzadnjem »Tovaršju«.

—lu »O pouku na oddelkih«. Vaš članek smo dali v predled poznavalcu, a se stvarno pomanjkljiv, zato ga ne moremo priobčiti.

JAVEN POZIV.

Ker skuša g. Jelenc izpodbijati v »EDINSTVU« št. 3. od 8. dec. t. l. moje trditve in navedbe v članku »Člani ožjega sosveta in gospodarsko stanje Pov. UJU« v 14. števil. Učit. tov. od 11. nov. t. l. ga pozivam javno, naj me toži.

Tiskovni zakon je dovolj strog in sem pred sodiščem pripravljen dokazati resničnost vseh števil in svojih trditve.

V Ljubljani, dne 9. decembra 1926.

IVAN DIMNIK.

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS-ove informacije so valjdar točne izšpne in hitre
ARGUS se nahaja v Vuku Karadžića ul. II. Beograd
ARGUS-ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

SOLIDNO BLAGO. NIZKE CENE.
MANUFAKTURA
FRANJO MAJER
MARIBOR
GLAVNI TRG 9.

Novosti za jesen in zimo

Vsakovrstno sukno za obleke in suknje v veliki izbiri. Najnovejši vzorci za damske plašče. Ugodni plačilni pogoji. Na željo se pošljejo vzorci.

A. & E. SKABERNE, veletrgovina
LJUBLJANA

Rokotvorni pouk.

Vse potrebščine za KNJIGOVEŠTVO IN KARTONAŽO dobite najceneje v trgovini

„ŠAGRIN“ dr. z o. z.
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 6.
(nasproti Hotela Union.)

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5.—

NOVA ŠOLSKA TABLA dvojna, na škripcih, se ugodno proda. Ponudbe na upravo U. T.

UPRAVA ZVONČKA

ima več vezanih in nevezanih letnikov na prodaj in sicer boljše vezane à 60.— Din, navadno vezane à 45.— Din in

nevezane à 30.— Din. Dalje ima nešteto posameznih števil vseh letnikov à 3.— Din komad na razpolago.

Z LAHKOTO DOSEŽATE DOBRE USPEHE PRI POUKU.

ako imate uvedene ročne zemljevide kulturnih

skupin, katere je izdal Učit. dom v Mariboru. Izšli so sledeči: I. Pohorje s Kozjakom. — II. Slov. gorice s ptujskim in dravskim poljem. — III. Prekmurje z Medjimurjem. — VI. Celjska kotlina s Spodnjim slovom. Posavjem. — V. Ljub-

ljanska in Mariborska oblast (Slovenija). Cene znižane.

ZGODOVINSKO UČNO SNOV.

ki jo predpisuje novi učni načrt, dobite v J. Nerat: »Zgodovinski čitanki«, ki jo je založila Učit. tiskarna v Ljubljani. Cena je 15 Din.

Naročajte vsa tiskarska dela za društva, šole, urade itd. itd. v Učiteljski tiskarni v Ljubljani!